

ENTREVISTA
AMB**Jaume Bartumeu**

CANDIDAT A CAP DE GOVERN DEL PARTIT SOCIALDEMÒCRATA*

“Fixarem un IVA al 5,5% i guanyarem competitivitat”

BARTUMEU CREU QUE L'ACCÉS A LA NACIONALITAT S'HAURIA DE FIXAR EN DEU ANYS I QUE RESPECTE A L'AVORTAMENT S'HA DE PROTEGIR EL DRET DE LES DONES SENSE CREAR CONFLICTES INSTITUCIONALS

RICARD POY
Andorra la Vella

Després de 14 anys d'ininterromputs governs liberals, el Partit Socialdemòcrata reivindica que ha arribat el moment de l'alternança política. Jaume Bartumeu serà la tercera vegada que encapçali la llista socialdemòcrata i confia que milloraran els resultats del 2005 quan van obtenir dos consellers menys que el PLA. En uns comicis que poden estar marcats per la difícil situació econòmica, el candidat del PS advoca per la “reforma tranquil·la”.

Com valora el naixement gairebé consecutiu de dues noves forces, com Andorra pel Canvi i Nou Centre?

És molt difícil valorar les perspectives d'aquests partits sense conèixer les propostes polítiques. De moment hi ha moviment entre el centre i la dreta. Hi ha gent que marxa del PLA o de CDA+Segle 21 i se'n van a crear nous partits o plataformes. Ens ho mirem amb respecte i quan sapiguem què proposen ho podrem valorar.

Existeix la possibilitat d'arribar a un tipus d'acord preelectoral amb alguna de les noves forces?

Com vol que contempli un acord preelectoral quan no conec les propostes polítiques concretes. No sé quin és el model de país que volen. Nosaltres no volem parlar de persones, sinó de projectes.

Els liberals han aconseguit tradicionalment molt bons resultats en les circumscripcions parroquials. L'alternativa és favorable a mantenir el sistema electoral o a canviar-lo?

El sistema electoral forma part del pacte Constitucional. Si es donés una situació en què el resultat dels consellers elegits anés en contraposició al que hagués votat la majoria de la ciutadania en la llista nacional ens hauríem de plantejar si el sistema és bo. Però nosaltres no portarem una

proposta per modificar-lo en el programa si aquesta era la pregunta.

Si un partit obtingués la majoria en la llista nacional i tingués menys consellers generals que un altre, quin hauria de governar?

Esperem convèncer la ciutadania que el canvi tranquil que nosaltres proposem es refermi a les urnes. No tinc cap indicati per pensar que si nosaltres som els guanyadors en la llista nacional hi hagi d'altra banda consellers suficients per impedir-nos que arribéssim al Govern. És evident que hi ha una estratègia de tap per frenar l'evolució progressista del país. Aquesta estratègia, tan legítima com una altra, l'hauré de valorar en el resultat definitiu.

A què es refereix amb l'estratègia de tap?

Li estic contestant la pregunta que m'ha posat. Quan diu què passaria si algú, que estarem d'acord que només podríem ser nosaltres, tingués una majoria de vots i uns altres en una estratègia de tap intentessin impedir el canvi.

Quin és el seu posicionament respecte dels anys de residència necessaris per obtenir la nacionalitat?

La meua opinió és que s'ha de fixar en deu anys, però el programa electoral l'hem d'acabar de tancar.

Es manté la voluntat de presentar una proposta electoral que reculli el subsidi d'atur?

La nostra posició és molt clara. I s'ha d'anar modulant en funció de la crisi. Avui en dia hi ha més de 400 persones que estan inscrites al servei d'ocupació. Sa-

La situació ha canviat respecte de l'atur i hi ha andorrans que s'estan quedant sense feina

***EL PRESIDENT DEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALDEMÒCRATA** ÉS UN HISTÒRIC DE LA POLÍTICA NACIONAL. VA SER MINISTRE D'ECONOMIA AMB ÒSCAR RIBAS A PRINCIPIS DELS ANYS NORANTA I POSTERIORMENT VA LIDERAR NOVA DEMOCRÀCIA, PARTIT AMB EL QUAL VA SER CANDIDAT A CAP DE GOVERN I ELEGIT DOS COPS CONSELLER GENERAL. VA SER UN DELS PALS DE PALLER DE LA CREACIÓ DEL PARTIT SOCIALDEMÒCRATA I HA ESTAT TRES VEGADES CAP DE LLISTA D'AQUESTA FORMACIÓ.

bem que la política del partit que governa és mirar cap a una altra banda quan es parlava d'atur. Tenien la tranquil·litat que els ho donava saber que quan una persona es quedava sense feina retornava al seu país d'origen i allà sí que tenia una cobertura. Ara la situació ha canviat. Els andorrans comencen a quedar-se sense feina. Quan es negociava la llei de la CASS vam presentar una proposta per establir una assegurança per a les persones que es quedessin sense feina. I era una proposta moderada perquè no era ni generalitzada ni indefinida en el temps. Ara som conscients que qüestions com aquesta s'han de legislar de forma que no siguin modificables cada cop que hi hagi un canvi de majoria. I per això en iniciar-se la legislatura promourem un debat al Consell per trobar una solució per a les famílies andorranes que tenen algun membre sense feina.

I el model fiscal?

S'eliminarà l'impost de mercaderies indirecte que serà substituït per un IVA. Això permetrà millorar la competitivitat del comerç andorrà. Tenim un estudi que indica que amb la reforma hi haurà més marge.

Això vol dir que l'IVA tindrà un tipus més baix que el de l'IMI?

Hi haurà un tipus únic d'IVA del 5,5%. Trobarem algun producte que tindrà una imposició una mica més alta. Els que paguen el 4% poden pensar que la reforma no els afavoreix, però nosaltres plantejem una reforma global. I no és el mateix un impost *ad valorem*, sobre l'import de la factura, que un gravamen sobre el valor afegit que va en cascada i es pot anar repercutint en les diferents fases de comercialització. Amb els estudis que hem fet amb les dades de les liquidacions pressupostàries entenem que anem a millorar la competitivitat.

Però l'impacte final que hauran de pagar els comercials amb l'IVA del 5,5% serà menor que el de l'actual IMI que majoritàriament és del 4%?

Segons els nostres estudis, sí.

En relació a l'avortament, quin és el posicionament socialdemòcrata.

El PS i per tant el seu candidat està i estarà per una despenalització de l'avortament. Ho vam defensar al Consell quan es tractava el codi penal. La interpretació de l'article respecte que s'ha de defensar la vida en totes les fases no té res a veure amb la despenalització d'una decisió tan greu que ha de prendre una dona com és la interrupció de l'embaràs. Hem de respectar les persones i això també ho diu la Constitució. Crec que el teòric vet a la Carta Magana admet moltes matisacions. La qüestió clau és que el Copríncep episcopal considera que no és acceptable que Andorra adoptés una decisió que toparia amb la religió catòlica. I també hi ha persones que no sempre han de ser catòliques que ho considerarien inacceptable. Serem tots prou intel·ligents per trobar solucions

En el nostre model fiscal s'eliminarà l'IMI i se substituiria per un IVA de tipus únic

pragmàtiques que no comportin cap conflicte institucional.

Interpreto que la solució apuntada passa per mantenir la prohibició dins del territori però les andorranes o residents que avortessin a l'estranger no poguessin ser perseguides legalment.

No li he dit que a Andorra no es pugui fer. El que li volia dir és que no és una prioritat i que no crearem una crisi institucional. No renunciarem a la despenalització per defensar els drets de les ciutadanes del país, però sense violentar la consciència de ningú. No som un projecte polític avortista. Defensem el dret a la vida, però també el dret de les dones.

XAVIER PUJOL

JAUME BARTUMEU
va concedir l'entrevista al Diari en un despatx de la seu del grup parlamentari socialdemòcrata situada a l'avinguda Meritxell.

Tinc la tranquil·litat que no estic a la política per jubilar-me o per obtenir ingressos

➔ **En cas que no obtingués un hipotètica victòria a les eleccions quin plantejament faria en l'àmbit personal. Albert Pintat ja va anunciar que en cas de perdre se n'aniria a casa. Faria vostè el mateix?**

Albert Pintat va dir el 2005 que si no guanyava en les territorials d'Andorra la Vella i Escaldes no governaria. També va dir que els candidats de les territorials que perdessin els enviaria a casa i avui encara en té dos al consell de ministres. En relació a la pregunta obligada que vostè ha trigat una estona a fer-me contesto dues coses. Primer, en el nostre partit no hi ha ningú insubstituïble i jo, tampoc. En segon lloc la teoria promoguda per eminents editorialistes sobre que aquesta és la cinquena vegada que em presento no correspon a la realitat objectiva política. M'explico. Vaig ser candidat dos cops per un partit testimonial que no aspirava a governar i que només volia tenir representació al Consell. Per tant, serà la tercera vegada que sóc candidat a cap de Govern i és la segona que sóc candidat amb possibilitats de guanyar les eleccions. Des que encapçalo el projecte socialdemòcrata no hem baixat. I el 2009 estem convençuts que seguirà la línia ascendent. Un cop vist el resultat electoral el meu partit i jo decidirem el que hem de fer en el cas que els ciutadans no ens volguessin confiar la responsabilitat de governar. I jo tinc la grandíssima tranquil·litat que no estic a la política per jubilar-me o per obtenir els ingressos econòmics per sustentar la meua família. I no tindrè cap inconvenient per tornar a la meua activitat professional el dia que correspongui.

“El nostre model econòmic és seriós i no el del ‘pelotazo’”

La situació econòmica serà un factor decisiu en els comicis?

Crec que serà decisiu en els plantejaments que es facin els ciutadans abans d'entrar en la cambra aïlladora respecte de què ha fet cadascú davant de la situació econòmica. Hi ha un component internacional del qual no culpabilitzarem al Govern del senyor Pintat, però hi ha un component estructural. El responsable de no haver modificat el model econòmic és el Govern que ha estat durant catorze anys i especialment aquests últims quatre. Les actuacions o omissions d'uns i altres respecte a la situació econòmica seran deter-

minants en el resultat.

Quins són els canvis que cal aplicar al model econòmic?

Les nostres propostes tenen un pilar fonamental que és l'acord d'associació amb la Unió Europea. Hi haurà una reforma tributària. Aquests dos punts permeten reactivar l'economia. Des d'Andorra es podran prestar serveis cap a la Unió Europea sense patir un càstig fiscal. L'associació potent amb la UE permetrà els joves nacionals que no siguin discriminats respecte dels comunitaris i també poden aconseguir estades de formació i fins i tot feina quan sabem que actualment, i especial-

ment a Espanya, és molt complicat perquè el Govern Pintat ha abandonat a la seva sort els joves andorrans que viuen i treballen a Espanya.

Quina ha de ser l'obertura al capital estranger?

El model d'obertura va lligat amb la reforma tributària i la transparència. És un model seriós i no el del *pelotazo*. Volem que el capital estranger s'inverteixi en creació de treball per als joves. Hi ha d'haver sectors tabús en els quals no hi ha d'haver inversió estrangera? No ens ho plantejem. Una vegada definit el model general que passa per no mantenir una competència deslleial en

matèria fiscal, doncs nosaltres veurem en quins sectors pot ser més ràpidament assumible la inversió estrangera. I el Govern encara no ha fet públic quantes activitats o empreses han entrat des que va entrar en vigor la seva descafeïnadíssima llei d'obertura. Els resultats són tan minsos que s'estimen més no comentar-ho.

Es podrà mantenir el secret bancari?

Volem preservar fins allà on es pugui l'actual model bancari que inclou el secret. Ara bé volem demostrar a Europa que estem en la bona línia. El nostre model no és ser un paradís amb tots els ets i uts.